

به نام خداوند جان و خرد
جمهوری اسلامی ایران
سازمان آموزش و پرورش استان مازندران
اداره آموزش و پرورش شهر آمل

دبیرستان: نمونه دولتی آیت الله آملی - آمل

سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی پایه: دهم رشته: انسانی ترم اول تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۲۰
مدت امتحان: ۶۵ دقیقه نام و نام خانوادگی دانش آموز: نام دبیر:

س.ب.	شرح سؤال	بار.
۱	<p>قلمرو فکری (۸) نمره</p> <p>عبارت‌های زیر را به نثر روان و امروزی برگردانید.</p> <p>۱- بدان کوش که به هر محالی، از حال و نهاد خویش بنگردی.</p> <p>۲- پادشاه عالم، خبر که داد در این قصه، از حُسن سیرت او داد، نه از حُسن صورت او داد،</p> <p>۳- این مرد پارسی هم دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند..</p>	۳
۲	<p>ابیات زیر را به نثر روان و امروزی بنویسید.</p> <p>۱- نعره بر آورده فلک کرده کر دیده سیه کرده شده زهره در</p> <p>۲- دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد</p> <p>۳- ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن تاثیر اختران شما نیز بگذرد</p>	۳
۳	<p>مفهوم نهایی هریک از موارد زیر را بنویسید</p> <p>۱- هرگز کید کایدان با خواستِ خداوندِ غی بدان برابر نیاید</p> <p>۲- در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت این عو سگان شما نیز بگذرد.</p> <p>۳- گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش چو علی که می تواند که به سر برد وفا را می گویم و بعد از من گویند به دوران ها</p>	۱
۴	<p>هر یک از موارد زیر چه نوع ادبی می باشد؟</p> <p>۱- اندر همه کاری داد از خویشتن بدهد، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد</p> <p>۲- خون تو شرف را سرخگون نموده است، فلق آینه دار نجابت و شفق محرابی که تو در آن نماز صبح شهادت گزارده ای</p>	۱.۵

۲/۵	<p>قلمرو ادبی (۵) نمره</p> <p>برای هر مورد دو آرایه ادبی ذکر کنید</p> <p>۱- گه به دهان بر زده کف چون صدف ۲- قطره باران که در افتد به خاک ۳- بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم ۴- هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم/ در حسیض هم می توان عزیز بود/ از گودال بپرس ۵- هم محنت بود هم شادی</p>	۵
۱/۵	<p>درستی یا نادرستی عبارت ها را مشخص کنید</p> <p>۱- در قالب تعداد کلمات قافیه، برابر تعداد مصراع های آن است. ۲- مناجات ها جزیی از ادبیات تعلیمی است</p> <p>۱ - درست ۲- نادرست</p>	۶
۱	<p>کونه جواب دهید</p> <p>۱- موضوع و مضمون کتاب گوشواره عرش را بنویسید. ۲- تفسر سوره یوسف با نثر نوشته شده است. ۳- بیت از کیست ؟ شاد و بی غم بزی که شادی و غم زود آیند و زود می گذرند ۴- عبارت از کدام اثر انتخاب شد ؟ ملک بی دین باطل است و دین بی ملک، ضایع .</p>	۷
۱	<p>نوع آرایه در هر مورد را بنویسید</p> <p>۱- حرف تلخ ۲- در نیستی ۳- کودک عقل ۴- نظم پریشان</p>	۸
۲	<p>قلمرو زبانی (۷) نمره</p> <p>- گروه های املائی نادرست را مشخص کنید و درست آن را بنویسید. (همای سعادت، لئیم و پست- مهراب عبادت - بحر خروشنده- عذاب غرض - وزن عروضی- حوضه ادبیات- مرقح و آسوده - نقض پیمان - عمارت و آبادانی- قالب غزل - مهارت خانداری - نسیم سبا- خذلان و خاری- ملک لافتی - درون مایع شعر- پلاسی مندرس - فراغ و آسایش - ورطه ومهلکه، دین و قرض)</p>	۹
۱	<p>مترادف کلمات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- آب اجل که هست گلو گیر خاص و عام ۲- تاج سر گلبن و صحرا منم ۳- گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان ۴- مرگت زندگی را چنان به سخره گرفت</p>	۱۰
۱/۵	<p>متضاد قُرقت و مفرد مکاید را بنویسید</p> <p>۱ ۲</p>	۱۱

۱	<p>در گروه اسمی زیر هسته ها و انواع وابسته را مشخص کنید.</p> <p>۱- دو جلد کتاب تاریخ</p> <p>۲- همان سه گوسفند</p>	۱۲
۱/۵	<p>نقش کلمات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- کیست کند با چو منی همسری</p> <p>۲- هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد</p> <p>۳- یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود</p> <p>۴- چون عشق حرم باشد سهل است بیابان ها</p> <p>۵- بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان ها</p> <p>۶- شعله دیدم سر کشی های تو ام آمد به یاد</p>	۱۳
۱	<p>۱۴- انواع «را» و «چو» را در نمونه های زیر مشخص کنید</p> <p>۱- چو در وقت بهار آثی پدیدار</p> <p>۲- گاه چو تیری که رود بر هدف</p> <p>۳- علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدا را</p> <p>۴- یکی از دوستان مخلص را مگر آواز من رسید به گوش</p>	
۱/۵	<p>۱۵- تعداد ترکیب ها را در هر یک از گروه های اسمی زیر مشخص کنید</p> <p>۱- گوشه ی روشن وجدان تاریخ</p> <p>۲- خار غم عشقت</p> <p>خرد یار و خدا نگهدار تان باد</p>	